

Bohoslužba 12. 11. 2023

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Celým svým srdcem ti vzdávám chválu, přímo před bohy ti zpívám žalmy, klaním se ti před tvým svatým chrámem, tvému jménu vzdávám chválu za tvé milosrdenství a za tvou věrnost. (Žalm 138,1b–2a)

Pozdrav

Píseň: 244

Modlitba: Bože, příteli života, nezanechal jsi Ježíše, svého Syna, ve smrti a ve spojení s ním chceš vést k životu i nás. V Ježíšovi jsi učinil počátek nového světa, ve kterém vládne spravedlnost a láska. On přišel do světa, aby mařil skutky zla a učinil z nás dědice věčného života. Proto nám stále ukazuj, co to znamená, co od nás očekáváš a pomáhej nám tato očekávání co nejlépe naplňovat. Dej nám bdělá srdce, abychom byli připraveni na setkání s ním a při hodnocení našeho života obstáli. Prosíme, zahrň nás a naše životy do příchodu svého království. Vyslyš nás skrze něj, Ježíše Krista, našeho Pána a bratra, který v jednotě Ducha svatého s Tebou žije a působí na věky věků. Amen.

1. čtení: Ámos 5,18–24

Píseň: 284

2. čtení: Matouš 25,1–13

Kázání

Možná jste se setkali s názorem, že Ježíšova podobenství pomáhala posluchačům přiblížit jeho zvěst, neboť používal příklady z běžného života, které jim byly srozumitelné. Ty jednotlivosti, které vycházely ze života jim jistě srozumitelnými byly, ovšem s pochopením celkového smyslu to bylo horší. Jinak by totiž Ježíš nemusel některá podobenství vykládat.

Podle jiného názoru je možné považovat podobenství spíše za hádanku. Něco se naťukne, avšak není to dopovězeno a vysvětleno, a tak je třeba se zamýšlet a domýšlet. Podobenství o deseti družičkách takovému přístupu odpovídá. Je v něm řada nejasností. A jejich řešení nemusí nutně vést pouze v jedné možnosti.

Hlavní myšlenka je však jasná: Je třeba být připraven na druhý Ježíšův příchod, na vstup do Božího království. Abychom nemuseli přešlapovat před jednou provždy zabouchnutými dveřmi. Někteří (či některé) připraveni jsou, jiní nikoli. Připraveni na to, že se onen příchod může oddálit, že nenastane hned. Tím projevují rozumnost, prozíravost.

Čekat jakkoli dlouho se v každém případě vyplatí. Na konci čekání se totiž otevírá vstup na svatební slavnost, na svatební hostinu. Boží království je takovou radostnou událostí. Jenže dlouhé čekání s sebou přináší cosi znepokojivého. Znejistění, neklid. Otázky po důvodech zpoždění a po smyslu čekání. Ty, kdo jsou znepokojeni stavem světa pak mohou napadat otázky: Proč s tím Bůh nic neudělá? Kde je ten nový svět, nový věk, který slíbil? Dlouhé čekání pak může vyústit v neprozíravé přesvědčení, že nakonec bude rozumnější se přizpůsobit a žít jako žije naprostá většina lidí – tedy hledat naplnění života jinde než v Bohu. Nepočítat s tím, že Hospodin na nás klade nějaké nároky

a raději se zařídit pro sebe. Prostě žít tak, jako by Boha nebylo a jako bychom nepodléhali jeho konečnému hodnocení.

Čím delší je čekání, tím větší prostor otevírá lidské pošetilosti. Ta se projevuje mj. v zavěšení svého života na někoho jiného, než je Bůh. Ježíš na jiném místě varuje před falešnými mesiáši a lživými proroky. Dějiny mu dávají za pravdu. Ze současnosti i ne tak dávné minulosti známe takové svůdce. Ty, kdo se opovážlivě stavějí na Boží místo.

Na noc z 9. na 10. listopadu, tedy jen několik málo dnů zpátky, připadlo výročí Křišťálové noci, protižidovského pogromu z roku 1938. Ten se neodehrál pouze na území dnešního Německa, ale i v nám blízkých Sudetech. Třeba trutnovská synagoga byla této noci zničena. Dnes mají v Trutnově místo ní alespoň festival *Devět bran*. Toto neblahé výročí pozoruhodně rezonuje ve dnech, kdy na různých místech světa opět Židé žijí ve strachu ze svého okolí a z jeho nenávisti.

Nacistické řádění, které později přešlo ve světový konflikt a průmyslové vyvražďování, především Židů, je názorným dokladem toho, kam se lze propadnout, když člověk, národ uvěří nějaké ideologii a dá se vést a svést člověkem. Když sedne na lep zlu a své vlastní pýše. Pak je člověk ochoten nechat se zbavit vlastní zodpovědnosti a svěřit svůj osud do rukou vůdce či strany. Tragické je, že se kultem osobnosti a národa nechali svést také mnozí křesťané, mnozí evangelíci. A to nejen na rovině jednotlivců – vznikala i církevní hnutí založená na principech nacionálního socialismu. Nikoli poprvé v dějinách se ke slovu dostala snaha zbavit se v náboženství, které vzniklo v židovském prostředí, všeho židovského. Ale Ježíš by našťastí s protižidovskými paragrafy potíže neměl, vždyť byl vlastně Němec, jen se narodil na Blízkém východě. I takový názor se objevil. Vůdce Kristus byl zaměněn za jiného vůdce, který dovedl své ovce do katastrofy.

K tragickým rysům nacistického běsnění lze připočítat i vliv, který na ně mělo – ať už více či méně zneužitě – dědictví slavné a ikonické osobnosti německého národa a německé církve – Martina Luthera. Tento velký reformátor má samozřejmě své kladné stránky, ale vztah k Židům, zvláště na konci jeho života, k nim nepatří. Luther nevybředl z dobového odporu k židovskému lidu, ač se tehdy nejednalo o odpor k rase, ale k náboženství. A dokázal být vůči Židům hodně tvrdý. Antijudaismus či antisemitismus jsou trvalou součástí dějin církve a je dobré o tomto dědictví vědět a dávat si na ně pozor.

Ale abychom nemluvili jen o Německu. Kult osobnosti a strany kvetl i v další totalitní ideologii 20. století, v sovětském stalinismu. A ani dnešní Rusko na tom není v tomto směru zrovna dobře. Vůdce s krvavými rukama podporují antikristovské církevní špičky.

Pozor tedy na lidi a jejich ideologie, na jejich velikášství! Na ty, kteří jsou zaslepení egoismem, pýchou, národem, nenávistí k druhým. Na ty, kteří chtějí všechno vyřešit za druhé a slibují jim ráj na zemi, místo něhož ale v důsledku nastane bezútesná pustina.

Moudrost, rozumnost, prozíravost ve využívání času, který máme a o němž už raná církev postupně věděla, že nebude zas tak krátkým, znamená vidět dál. Což může znamenat vidět nejen do budoucnosti, ale také do hloubky, k podstatě věcí. Správně rozpoznat, co se skutečně vyplatí, na čem je založeno Boží království. Nenechat se svést z cesty následování Krista, z cesty evangelia. Ačkoli to může vypadat jako slabost či naivita a nabízejí se lákavé alternativy rázných činů, tvrdých loktů a jednoduchých řešení, přesto tichá voda břehy mele. I bez násilí a sebeprosazování se dají měnit dějiny a lidská společnost k lepšímu. Moc bezmocných není zas tak bezmocná.

Píseň: 606

Přímluvy: V bdělosti očekávat Pánův příchod jistě neznamená nevšímat si potřeb našich bližních a našeho světa. Proto volejme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Pane, děkujeme ti, že nechceš, abychom propadli tvému hněvu, ale abychom došli spásy. Kéž je tvá církev stále místem, kde se vzájemně povzbuzujeme a budujeme. Dávej své církvi odvalu, aby stála vždy na straně evangelia a nedala se zkorumpovat mocí a ziskuchtivostí. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Děkujeme ti, že v naší zemi, přes všechny hospodářské a politické těžkosti, má většina z nás co jíst a kde bydlet. Dávej všem vůdcům národů a států moudrost a pokoru, aby se právo a spravedlnost rozlévaly po všech zemích světa. Uč i nás rozdělovat se s druhými o dary které nám dáváš. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme o zastavení násilí, hněvu a zla vyvolaného aktuálním děním ve světě, o spravedlivý a trvalý mír pro region Blízkého Východu a Ukrajinu i další oblasti zasažené válkou a násilím. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme za naše starší bratry židy, kteří jsou v dějinách i v současnosti terčem nenávisti. Zastav pohromu antisemitismu. Pomáhej ale i všem ostatním, kdo trpí kvůli svému původu, barvě pleti nebo náboženství a přemáhej nesnášenlivost mezi lidmi a národy. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme tě za ty, kdo potřebují uzdravení a zacelení. Použij nás jako posly své lásky a dej jim okusit dotyk své péče. Prosíme tě zvláště za všechny nevléčitelně nemocné a za ty, kteří chtějí zkrátit svůj vlastní život, protože se pro ně stal jen utrpením. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme za ty nejnepatrnější, nejchudší a nejzranitelnější z lidí, za ty, kdo trpí pocitem, že jsou druhým na obtíž, za ty, kdo přišli o práci, o hmotné i lidské zázemí. Přimlouváme se i za ty, s nimiž se denně setkáváme, za naše rodiny a za celé naše město. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 689

Ohlášky

- Minulou neděli proběhla sbírka na Jubilejní toleranční dar. Výtěžek činil 5200,- Kč. Všem dárcům děkujeme.
- Program během týdne: V úterý se v 17:00 sejde staršovstvo, ve čtvrtek v 15:30 konfirmandi a v 17:15 se v diakonii koná biblická hodina.
- Jsme zváni do Vrchlabí na 21. listopadu, kde bude od 17:30 na evangelické faře v rámci projektu Otevřená fara MUDr. Petr Hubka mluvit o tom, jaké je to být porodníkem v Africe.
- V kanceláři si můžete zakoupit Evangelické kalendáře a čtení Na každý den na příští rok.

Poslání: Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří; nepromarněte tento čas, neboť nastaly dny zlé. Proto nebuďte nerozumní, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně. (Efezským 5,15–17)

Požehnání: Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista.

Píseň: 395